

LES CLAUS DE LA NOVA LLEI DE RESIDUS

En l'àmbit dels ens locals i la gestió dels residus de competència local, els reptes principals a afrontar són:

COMPETÈNCIES ADMINISTRATIVES

En el cas dels costos de gestió dels residus de competència local, la Llei obliga les entitats locals a establir, en el termini de tres anys, una taxa específica, diferenciada i no deficitària, que permeti implantar sistemes de pagament per generació i que reflecteix el cost real de les operacions de recollida, transport i tractament dels residus, incloses la vigilància d'aquestes operacions, les [campanyes de conscienciació i comunicació](#).

[La Llei generalitza el concepte de pagament per generació, encara que no obliga a l'ús de dades de generació com a base per calcular-lo](#). Sí que permet, però, els incentius i les bonificacions per l'ús de deixalleries, recollida separada, compostatge domèstic o comunitari o per risc d'exclusió social.

La Llei també estableix que les entitats locals **amb una població superior a 5.000 habitants**, a més de l'obligació de la recollida, el transport i el tractament dels residus domèstics d'acord amb les seves ordenances respectives, han **d'aprovar programes de gestió de residus, de conformitat amb els plans autonòmics i estatals de gestió de residus** i, així mateix, recopilar, elaborar i actualitzar la informació relativa als models de recollida, als instruments de gestió i a les quantitats recollides i tractades, especificant la destinació de cada fracció.

Les entitats locals aprovaran les seves ordenances i podran **elaborar estratègies d'economia circular i programes de prevenció**, els quals podran estar integrats en els programes de gestió de residus. Les avaluacions dels plans es faran cada 6 anys.

INSTRUMENTS ECONÒMICS

La Llei estableix **un impost aplicable al dipòsit de residus a l'abocador, la incineració i la coïncineració de residus**, per impulsar i enfortir els mercats de productes procedents de la preparació per a la reutilització i el reciclatge. El tipus impositiu:

- *Residus municipals dipositats en abocador*: 40 euros per tona mètrica.
- *Rebuig de residus municipals*: 30 euros per tona mètrica.
- *Residus municipals incinerats amb valorització energètica*: 15 euros per tona mètrica.
- *Rebuig de residus municipals*: 10 euros per tona mètrica

Les compres públiques han d'incloure l'ús de productes d'alta durabilitat, reutilitzables, reparables o materials fàcilment reciclables, així com de productes fabricats amb materials procedents de residus, o subproductes.

PREVENCIÓ DE RESIDUS

La Llei estableix objectius de reducció del pes dels residus produïts:

- El 2025, un 13% respecte als generats el 2010
- El 2030, un 15% respecte als generats el 2010

També estableix l'adopció de mesures de prevenció que es podran desenvolupar reglamentàriament:

- Promoure i donar suport als models de producció i de consum sostenibles i circulars.
- Fomentar el disseny, fabricació i ús de productes que siguin eficients en l'ús de recursos, duradors i fiables, reparables, reutilitzables i actualitzables.
- Fomentar la reutilització dels productes i la implantació de sistemes que [promoguin activitats de reparació, reutilització i actualització](#), en particular per als **aparells elèctrics i electrònics, piles i acumuladors, tèxtils i mobles, envasos i materials i productes de construcció**.
- Fomentar la disponibilitat de peces de recanvi i eines necessàries, manuals d'instruccions, equips o programes informàtics que permetin reparar, reutilitzar i actualitzar productes
- Reduir el 50% [la generació de residus alimentaris](#) per càpita en el pla de la venda minorista i dels consumidors i una reducció del 20% al llarg de les cadenes de producció i subministrament per al 2030, respecte al 2020, com a contribució als [Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides](#).

Altres mesures de prevenció:

- Obligació, per part dels establiments del sector de l'hostaleria i la restauració, d'oferir la possibilitat de consum d'aigua no envasada de manera gratuïta.
- Prohibició de la destrucció d'excedents no venuts de productes no peribles com ara tèxtils, joguines, aparells elèctrics, entre d'altres.
- Els que comercialitzin a Espanya equips elèctrics o electrònics informaran el consumidor sobre la reparabilitat dels productes esmentats. Es regularà un índex de reparabilitat per a equips elèctrics i electrònics.
- Abans de l'1 de gener de 2023, els comerços detallistes d'alimentació la superfície dels quals sigui igual o més gran a 400 m2 destinaran almenys el 20% de la seva superfície a la venda a granel o mitjançant envasos reutilitzables.

Les entitats locals podran establir una bonificació de fins a un 95% de les taxes per a aquelles empreses de distribució alimentària i de restauració que col·laborin amb entitats socials.

PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ, RECICLAT I VALORITZACIÓ DE RESIDUS

Un dels objectius de la Llei 7/2022 és promoure el reciclatge d'alta qualitat, de manera que **s'obtinguin productes i materials amb qualitat suficient per substituir les matèries primeres verges**, ja sigui a través d'instruments econòmics, criteris d'adjudicació, objectius quantitativs o altres mesures.

Es prohibeix la incineració, amb o sense valorització energètica, i el dipòsit en abocador dels residus recollits de manera separada per preparar-los per reutilitzar-los i reciclar-los. Els residus s'han de sotmetre a tractament previ al seu dipòsit a l'abocador.

- Obligatorietat de noves recollides separades:
  - **Bioresidus d'origen domèstic** amb població superior a 5.000 habitants abans del 30 de juny de 2022 i abans 31 de desembre de 2023 per a la resta
  - **Residus tèxtils** abans del 31 de desembre de 2024,
  - **Olis de cuina usats** abans del 31 de desembre de 2024,
  - **Residus domèstics perillosos** abans del 31 de desembre de 2024,
  - **Residus voluminosos** (mobles i estris) abans de 31 de desembre de 2024,
  - **Altres fraccions de residus** determinades reglamentàriament.

La Llei prioritza aquells models de recollida eficients com **el porta a porta o contenidors tancats o intel·ligents**.

Possible reglamentació d'impropis preveu establir % d'impropis màxims, es preveu per als bioresidus un 20% el 2022 i 15% el 2027.

Per al 2035, el percentatge de residus municipals recollits separatament serà com a mínim del 50% en pes del total de residus municipals generats.

- Objectius respecte a la quantitat de residus domèstics i comercials destinats a la preparació per a la reutilització i el reciclatge:
  - Per al 2025, un mínim del 55% en pes; almenys un 5% correspondrà a la preparació per a la reutilització
  - Per al 2030, un mínim del 60 % en pes; almenys un 10% correspondrà a la preparació per a la reutilització
  - Per al 2035, un mínim del 65 % en pes; almenys un 15% correspondrà a la preparació per a la reutilització

Els ens locals han d'adaptar els contractes de recollida actuals a les noves obligacions. Això implicarà **un disseny i millora dels serveis de recollida de residus i neteja viària**, perquè sigui un servei sostenible des d'un punt de vista econòmic i social.

[La cooperativa Aporta](#) ofereix solucions digitals per als serveis urbans tant des de la perspectiva de la corresponsabilitat dels usuaris com del control de l'execució del servei, així com del control de la qualitat del mateix.

En l'àmbit dels productors, posseïdors i gestors de residus, els reptes principals a afrontar són:

RESIDUS DE LA CONSTRUCCIÓ

La quantitat de residus no perillosos de construcció i demolició destinada a la preparació per a la reutilització, el reciclatge i una altra valorització de materials ha d'assolir com a mínim el 70% en pes dels produïts.

A partir de l'1 de juliol de 2022, els residus de la construcció i demolició no perillosos hauran de ser classificats en, almenys, les fraccions següents: fusta, fraccions de minerals (formigó, maons, rajoles, ceràmica i pedra), metalls, vidre, plàstic i guix.

La demolició es durà a terme preferiblement de forma selectiva, i amb caràcter obligatori a partir de l'1 de gener del 2024.

Per facilitar això, s'establirà reglamentàriament l'obligació de disposar de llibres digitals de materials emprats a les noves obres de construcció. Així mateix, s'establiran **requisits d'ecodisseny per als projectes de construcció i edificació**.

MESURES PER A LA REDUCCIÓ DE L'IMPACTE DE DETERMINATS PRODUCTES DE PLÀSTIC

Pel que fa a les mesures per a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic la Llei 7/2022 estableix les disposicions següents:

- Reducció dels productes de plàstic d'un sol ús, principalment gots per a begudes i recipients per a aliments destinats a consum immediat (apartat A de l'Annex IV A):
  - El 2026, s'ha d'aconseguir una reducció del 50% respecte del 2022.
  - El 2030, s'ha d'aconseguir una reducció del 70% respecte al 2022.
- Prohibició de la seva distribució gratuïta a partir de l'1 de gener de 2023, i s'ha de cobrar un preu per cadascun dels productes de plàstic que es lliuri al consumidor.
- Reducció del consum de safates de plàstic, productes monodosi de plàstic, anelles de plàstic i palets de plàstic de caramels, gelats i altres productes, mitjançant la substitució per altres materials com ara plàstic compostable.
- Prohibició dels productes de plàstic d'un sol ús:
  - bastonets de cotó, coberts, ànecs, palletes, agitadors, pals per subjectar globus, recipients per a aliments i begudes de poliestirè expandit, etc. (apartat B de l'annex IV)

- qualsevol producte de plàstic fabricat amb plàstic oxodegradable.
- productes cosmètics que continguin microesferes de plàstic afegides intencionadament
- A partir del 3 de juliol de 2024, només es podran introduir al mercat els recipients de plàstic d'un sol ús per a begudes de fins a 3 litres de capacitat (apartat C de l'annex IV) subjectes a requisits d'ecodisseny, les tapes i taps dels quals romanguin units al recipient durant la fase d'utilització prevista.
- A partir del 2025, només es podran introduir al mercat les ampolles PET, que continguin almenys un 25 % de plàstic reciclat, i a partir del 2030, només les ampolles del que continguin almenys un 30 % de plàstic reciclat (apartat E de l'annex IV)
- Els productes de plàstic d'un sol ús, com ara compreses, tovallolletes humides, productes de tabac i gots per a begudes, han d'anar marcats (apartat D de l'annex IV)
- Objectius de recollida separada d'ampolles de begudes de fins a 3 litres de capacitat (apartat E de l'annex IV) a fi de destinar-les al reciclatge:
  - Per al 2023, el 70% en pes respecte a l'introduït al mercat
  - Per al 2025, el 77% en pes respecte a l'introduït al mercat;
  - Per al 2027, el 85% en pes respecte a l'introduït al mercat
  - Per al 2029, el 90% en pes respecte a l'introduït al mercat.
- En cas de no complir-se els objectius, el 2023 o 2027 s'implantarà al territori en el termini de 2 anys sistema de dipòsit, devolució, i tornada.
- Règims de responsabilitat ampliada del productor (RAP):
  - Per a les arts de pesca abans de l'1 de gener del 2025.
  - Abans de l'1 de gener de 2025 per als productes de plàstic d'un sol ús no envasos destinats al consum immediat i tovallolletes humides i globus,
  - Abans del 6 de gener de 2023, gots, bosses de plàstic, productes del tabac, etc. (apartat F de l'annex IV).

Als RAP per als productes de plàstic d'un sol ús destinats al consum immediat (apartat 1 de la part F de l'annex IV), els productors sufragaran a més els costos de les mesures de conscienciació, de la recollida dels residus dels productes rebutjats en els sistemes públics de recollida i els costos de la neteja dels abocaments d'escombraries disperses generades per aquests productes.

Als RAP de tovallolletes humides, globus i productes del tabac s'inclouran els costos de les mesures de conscienciació, els costos de la neteja dels abocaments d'escombraries disperses generats per aquests productes i els costos de la recollida de dades i de la informació.

Les autoritats competents **adoptaran les mesures necessàries per informar els consumidors i per incentivar-hi un comportament responsable**, en especial dels joves, a fi de reduir l'abandonament d'escombraries disperses dels productes de plàstic d'un sol ús, així com per a productes d'higiene femenina. Per això, caldrà [campanyes d'informació i sensibilització](#) adaptades als diferents públics objectius.

Impost especial sobre els envasos de plàstic no reutilitzables

Una novetat destacada de la Llei és l'**impost especial sobre els envasos de plàstic no reutilitzables** que continguin productes líquids o sòlids, o per embolicar béns o productes alimentaris. El tipus impositiu és **de 0,45 euros per quilogram de plàstic** contingut als envasos, amb l'exempció destacada, entre d'altres, d'envasos de plàstic no reutilitzables destinats al condicionament primari de medicaments.

Aquest impost grava la fabricació, importació o adquisició intracomunitària dels productes plàstics semielaborats destinats a la fabricació dels envasos, com ara les preformes o les làmines de termoplàstic, així com aquells altres productes plàstics que permetin el tancament, la comercialització o la presentació de els mateixos. En canvi, no hi haurà de contribuir qui a partir dels productes semielaborats li confereixi la forma definitiva a l'envàs o hi incorpori altres elements de plàstic que hagin resultat gravats per l'impost, com poden ser els tancaments.

PRODUCCIÓ, POSSESIÓ I GESTIÓ DE RESIDUS

La Llei regula els procediments mitjançant els quals es poden aplicar els conceptes de subproductes i fi de condició de residu, deixant la possibilitat d'aplicació també a nivell autonòmic.

Reglamentàriament, es desenvoluparan els criteris d'avaluació i el procediment per a la consideració de substàncies o objectes com a subproductes.

La Llei regula el règim jurídic dels trasllats de residus, entès com el transport de residus destinats a l'eliminació i la valorització i l'aplicació del Reglament (CE) 1013/2006.

Així mateix, també es regulen les comunicacions i les autoritzacions de les activitats de producció i gestió de residus. Serà necessària la comunicació prèvia a l'inici de l'activitat a la comunitat autònoma on s'ubiquin les empreses que produeixen residus no perillosos en quantitat superior a 1.000 tones/any o residus perillosos, així com les activitats de gestió de residus, de compravenda de residus (negociació), agència i transport.

INFORMACIÓ SOBRE RESIDUS

La Llei 7/2022 també pretén millorar la traçabilitat i augmentar la transparència en la gestió dels residus des de la seva producció fins al tractament final, per la qual cosa estableix el **Registre de producció i gestió de residus** que incorpora la informació procedent dels registres de les comunitats autònomes, relativa als productors i gestors de residus, així com també la relativa a les memòries anuals sobre gestió de residus.

Els productors de residus perillosos, les entitats i empreses que transporten residus perillosos amb caràcter professional i les que actuen com a negociants i agents de residus perillosos també han de presentar memòries anuals.

També es regula el Sistema electrònic d'Informació de Residus (eSIR), sistema electrònic que permeten disposar de la informació necessària per fer el seguiment i el control de la gestió dels residus i sòls contaminats a Espanya.

RESPONSABILITAT AMPLIADA DEL PRODUCTOR

La Llei estén i amplia les obligacions del productor, considerant que el major impacte deriva del disseny dels productes; contempla la RAP per a nous fluxos de residus i defineix els requisits mínims dels règims de la RAP, tant en termes organitzatius i de remissió d'informació periòdica com de contribució financera i de col·laboració amb les administracions i altres operadors que intervé en la gestió dels residus.

Els productors podran veure ampliada la seva responsabilitat quant al disseny dels productes i ser obligats (mitjançant desenvolupament reglamentari) a [dissenyar productes i components de productes](#) de manera que al llarg de tot el cicle de vida es redueixi el seu impacte ambiental i la generació de residus; acceptar la devolució de productes reutilitzables i dels residus generats després de l'ús del producte; oferir informació a les instal·lacions de reutilització i tractament de residus així com al públic; establir sistemes de dipòsit; augmentar els períodes de garantia dels productes; complir les condicions necessàries per garantir el dret de reparar del consumidor. Es promouran les certificacions de processos i productes per tal de verificar aquests requisits.

A través del Registre de Productors de Productes, els productors tenen l'obligació d'inscripció i tramesa periòdica d'informació de productes.

Quant a l'abast en la contribució del RAP als costos de la gestió de residus, s'hi inclouen aquells associats a la recuperació de residus de la fracció resta o a la recuperació de residus de la neteja de vies públiques, zones verdes, àrees recreatives i platges i també els costos de proporcionar informació als posseïdors de residus i els de recollida i comunicació de dades.

A més dels règims de RAP per a determinats productes de plàstic ja descrits, **en el termini màxim de 3 anys** estaran també afectats els fluxos següents:

- els tèxtils, mobles i estris, i els plàstics d'ús agrari no envasos
- càpsules de cafè monodosi.